



## КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 1 серпня 2013 р. № 573  
Київ

### Про затвердження Загального положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 495 від 17.07.2015}

Відповідно до частини третьої статті 17 Закону України "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю" Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Загальне положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, що додається.
2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним, районним у м. Києві та Севастополі державним адміністраціям протягом трьох місяців забезпечити затвердження положень про республіканський (Автономної Республіки Крим), обласний, Київський та Севастопольський міський, районний, міський, районний у м. Києві та Севастополі центр відповідно до Загального положення, затвердженого цією постановою.
3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з зверліком, що додається.
4. Рекомендувати органам місцевого самоврядування у своїй діяльності із забезпечення функціонування центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді керуватися затвердженим цією постановою Загальним положенням.

Прем'єр-міністр України

Інд. 70

М.АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО  
постановою Кабінету Міністрів України  
від 1 серпня 2013 р. № 573

### ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

1. Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі - центр) - спеціальний заклад, що проводить соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Мережа центрів складається з республіканського (Автономної Республіки Крим), обласних, Київського та Севастопольського міських (далі - регіональні центри), районних, міських, районних у містах центрів (далі - місцеві центри).

2. Центр утворюється, реорганізується та ліквідується відповідним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування і належить до сфери його управління.

(Пункт 2 доповнено новим абзацом першим згідно з Постановою КМ № 495 від 17.07.2015)

Діяльність центру спрямовується відповідно Міністерством соціальної політики Автономної Республіки Крим, структурним підрозділом з питань соціального захисту

населення обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної у м.м. Кисви та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу відповідної ради.

2<sup>1</sup>. Положення про центр, штатний розпис центру в межах визначеної граничної чисельності та фонду оплати праці працівників затверджується органом, який його утворив.

*(Положення доповнено пунктом 2<sup>1</sup> згідно з Постановою КМ № 495 від 17.07.2015)*

3. Центр у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами Мінсоцполітики, іншими нормативно-правовими актами з питань сім'ї, дітей та молоді, а також цим Загальним положенням.

4. Основними принципами діяльності центру є:

законність;

соціальна справедливість;

*(Абзац четвертий пункту 4 виключено на підставі Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

доступність та відкритість;

конфіденційність та відповідальність за дотримання етичних і правових норм;

додержання і захист прав людини;

адресність та індивідуальний підхід;

добровільність вибору в отриманні чи відмові від отримання соціальних послуг;

комплексність та системність під час надання соціальних послуг;

дотримання державних стандартів і нормативів соціальних послуг;

максимальна ефективність використання бюджетних та позабюджетних коштів.

5. Основними завданнями регіонального центру є:

забезпечення участі місцевих центрів у виконанні загальнодержавних та інших соціальних програм з питань соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

здійснення організаційно-правового, методичного та інформаційного забезпечення діяльності місцевих центрів, центрів соціально-психологічної допомоги, соціальних гуртожитків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальних центрів матері та дитини, центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, центрів ресоціалізації наркозалежної молоді, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями (далі - заклади соціального обслуговування);

*(Абзац третій пункту 5 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

організація та проведення семінарів та тренінгів;

забезпечення впровадження нових соціальних технологій, спрямованих на:

*(Абзац п'ятий пункту 5 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

- розпис виявлення сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують стороної допомоги;

*(Абзац пункту 5 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

- формування відповідального батьківства;

*(Абзац пункту 5 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

- запобігання випадкам відіbrання дитини у батьків;

*(Абзац пункту 5 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

- створення умов для повернення дитини з інтернатного закладу на виховання батькам;

*(Абзац пункту 5 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

здійснення моніторингу за дотриманням державних стандартів соціальних послуг під час проведення місцевими центрами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

6. Основними завданнями місцевого центру є:

проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню в складі життєві обставини сімей, дітей та молоді;

виявлення сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги;

здійснення соціального супроводу сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, надання їм соціальних послуг за результатами проведеної оцінки потреб їх у таких послугах;

забезпечення взаємодії із структурними підрозділами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також залучення потенціалу територіальної громади до проведення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю.

*(Пункт 6 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

7. Регіональний центр відповідно до покладених на нього завдань:

поширює інформацію про надання соціальних послуг та категорії осіб, які можуть їх отримати, та забезпечує такою інформацією місцеві центри і заклади соціального обслуговування;

бере участь у визначенні потреб населення адміністративно-територіальних одиниць у соціальних послугах; проводить аналіз потреб регіону в закладах соціального обслуговування та готує пропозиції щодо розвитку їх мережі;

*(Абзац третьї пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 495 від 17.07.2015)*

узагальнює статистичні та інформаційно-аналітичні матеріали стосовно обліку наданих місцевими центрами та закладами соціального обслуговування соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді;

подає Міністерству соціальної політики Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям та Мінсоцполітики статистичні та інформаційно-аналітичні матеріали щодо проведеної соціальної роботи;

здійснює підготовку кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни, піклувальники, за результатами якої готує рекомендацію службі у справах дітей, у тому числі психологічної мотивації та готовності щодо можливості взяти дитину;

проводить навчання для прийомних батьків, батьків-вихователів з метою підвищення їх виховного потенціалу, підтримки сприятливого психологічного стану батьків; проводить семінари та тренінги для працівників місцевих центрів, закладів соціального обслуговування та фахівців, залучених до соціальної роботи;

вивчає, узагальнює та сприяє впровадженню прогресивних форм і методів соціальної роботи; розробляє пропозиції та готові методичні рекомендації щодо вдосконалення технологій, форм і методів соціальної роботи, в тому числі щодо здійснення соціального супроводу сімей та профілактики сімейного неблагополуччя;

співпрацює з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, громадськими об'єднаннями.

8. Місцевий центр відповідно до покладених на нього завдань:

1) здійснює заходи щодо:

виявлення та обліку сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги;

соціальної та/або психологічної підтримки учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб, організації надання їм допомоги з урахуванням визначних потреб;

соціальної та психологічної адаптації дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа з метою підготовки до самостійного життя;

соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

інформування населення про соціальні послуги, які надаються відповідно до законодавства;

2) проводить оцінку потреб сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, у тому числі сімей учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб, визначає види соціальних послуг та методи соціальної роботи;

3) надає соціальні послуги сім'ям, дітям та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, у тому числі особам, які постраждали від насильства в сім'ї та торгівлі людьми та у разі потреби здійснює їх соціальний супровід;

4) за повідомленням установ виконання покарань здійснює соціальний патронаж осіб, які відбували покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк;

5) впроваджує нові соціальні технології, спрямовані на недопущення, мінімізацію чи подолання складних життєвих обставин;

6) узагальнює на місцевому рівні статистичні дані та готові інформаційно-аналітичні матеріали стосовно проведеної соціальної роботи, які подає регіональному центру та відповідному місцевому органу виконавчої влади.

*(Пункт 8 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

9. Центр має право:

вносити Мінсоцполітиці, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування пропозиції щодо вдосконалення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

подавати пропозиції до проектів відповідних місцевих бюджетів з питань, що належать до їх компетенції;

укладати в установленому порядку договори з підприємствами, установами та організаціями (в тому числі іноземними) щодо проведення робіт, спрямованих на виконання покладених на нього завдань;

затучати фахівців інших закладів, установ та організацій різних форм власності для здійснення соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах; в установленому порядку одержувати від підприємств, установ та організацій інформацію з питань, що належать до його компетенції;

вживати заходів для забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів сімей, дітей та молоді;

здійснювати посередництво у представництві інтересів сімей, дітей та молоді та порушувати клопотання про притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у порушенні вимог законодавства з питань проведення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

10. Центр очолює директор, який призначається на посаду і звільняється з посади в установленому порядку керівником органу, до повноважень якого належить утворення, реорганізація та ліквідація центру.

Директор регіонального центру призначається на посаду і звільняється з посади за погодженням з Мінсоцполітикою.

Директор місцевого центру призначається на посаду і звільняється з посади за погодженням з регіональним центром.

*(Абзац третій пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 495 від 17.07.2015)*

11. Директор центру:

здійснює загальне керівництво діяльністю центру, несе персональну відповідальність за виконання покладених на центр завдань, законність прийнятих ним рішень;

складає в установленому порядку штатний розпис центру в межах граничної чисельності працівників та фонду оплати праці відповідно до типової структури і штатів, що затверджуються Мінсоцполітикою;

*(Абзац третій пункту 11 в редакції Постанови КМ № 495 від 17.07.2015)*

затверджує положення про структурні підрозділи центру та посадові інструкції його працівників;

видає в межах своїх повноважень накази організаційно-розворядчого характеру, організовує і контролює їх виконання;

представляє центр у відносинах з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

проводить особистий прийом громадян з питань, що належать до компетенції центру; розпоряджається в установленому порядку майном і коштами центру;

утворює в центрі атестаційну комісію, сприяє підвищенню кваліфікації працівників центру;

призначає на посаду та звільняє з посади працівників центру; приймає рішення щодо заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників центру.

12. Діяльність центру фінансується за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Центр надає послуги на безоплатній основі.

13. Умови оплати праці, типова структура і штатна чисельність центру затверджуються Мінсоцполітики за погодженням з Мінфіном.

14. Центр юридичною особою, має самостійний баланс, відповідні рахунки в територіальних органах Казначейства, печатку та бланк із своїм найменуванням.

15. Центр у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Закону України "Про захист персональних даних".

*(Положення доповнено пунктом 15 згідно з Постановою КМ № 495 від 17.07.2015)*

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
постановою Кабінету Міністрів України  
від 1 серпня 2013 р. № 573

#### ПЕРЕЛІК

##### **постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність**

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2004 р. № 1126 "Про заходи щодо власконалісння соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю" (Офіційний вісник України, 2004 р., № 35, ст. 2340).

2. Пункт 24 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постаповою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2004 р. № 1757 (Офіційний вісник України, 2004 р., № 52, ст. 3451).

3. Пункт 25 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постаповою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2005 р. № 305 (Офіційний вісник України, 2005 р., № 16, ст. 845).

4. Пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, затверджених постаповою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2006 р. № 1620 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 47, ст. 3128).

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 725 "Про внесення змін до плану розвитку мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на 2005-2010 роки" (Офіційний вісник України, 2007 р., № 37, ст. 1479).

6. Пункт 2 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2004 р. № 1125 і 1126, затверджених постаповою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 р. № 1189 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 87, ст. 2928).

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 травня 2012 р. № 489 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2004 р. № 1126" (Офіційний вісник України, 2012 р., № 42, ст. 1622).